

Administrasjon og styring

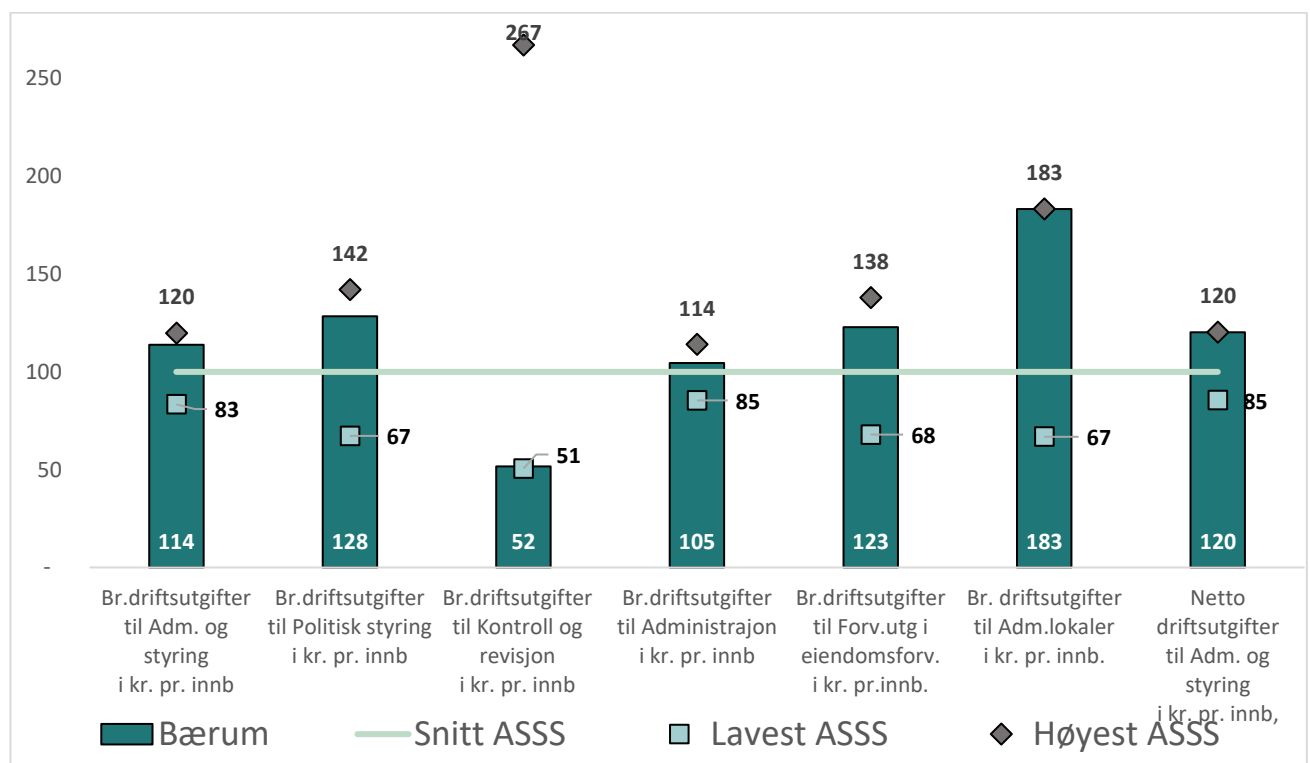
I KOSTRA-sammenheng består grupperingen Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet av KOSTRA-funksjonene 100 Politisk styring, 110 Kontroll og revisjon, 120 Administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler.

Regnskapstall for 2024 viser at direktørområdet Organisasjon, Styring og Utvikling (OSU) i kommunens organisasjonskart utgjør om lag 46 prosent av netto driftsutgifter til Administrasjon og politisk styring og kontrollvirksomhet. Bymiljø og eiendom utgjør 28 prosent. Overordnet ledelse, politisk styring og kontroll utgjør 11 prosent, og 6 prosent gjelder administrasjonsutgifter som er postert på andre organisasjonsledd i kommunen. Resterende 9 prosent gjelder felles finansielle poster (avskrivninger driftsmidler).

KOSTRA-funksjonene 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og 130 Administrasjonslokaler inngår i KOSTRAS definisjon av Administrasjon og styring, men er også nærmere omtalt under analysen om Eiendomsforvaltning.

Tjenesteprofil for Administrasjon, politisk styring og kontrollvirksomhet

Indikatorene i tjenesteprofilen er indeksert. Gjennomsnittet i ASSS-nettverket for hver indikator er satt til 100. Kommunens nivå vises i forhold til dette gjennomsnittet.

Figur 1: Tjenesteprofil for Administrasjon og styring – 2024

Indikator	Bærum 2024	Asker 2024	Snitt ASSS	Laveste ASSS	Høyeste ASSS
Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger	6 040	5 553	5 564	4 424	6 355
Brutto driftsutgifter til Politisk styring, per innbygger	357	316	308	187	395
Brutto driftsutgifter til Kontroll og revisjon, per innbygger	47	46	99	46	243
Brutto driftsutgifter til Administrasjon, per innbygger	4 085	3 948	4 040	3 338	4 453
Brutto driftsutgifter til Forvaltningsutgifter eiendomsforvaltningen, per innbygger	678	576	567	375	761
Brutto driftsutgifter til Administrasjonslokaler, per innbygger	872	666	550	318	872
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring per innbygger	5 871	5 331	5 099	4 175	5 871
Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i prosent av totale netto driftsutgifter	5,4 %	5,5 %	5,3 %	4,2 %	6,0 %

Tabell 1: Indikatorene i tjenesteprofilen 2024.

Kommentar til de enkelte indikatorene i tjenesteprofilen:

I 2024 ligger Bærum over ASSS-snippet på de fleste indikatorene for administrasjon, politisk styring og forvaltningsrelaterte kostnader. Unntaket er kontroll og revisjon, der kommunen ligger klart under snippet.

Brutto driftsutgifter til administrasjon og styring utgjør 6 040 kroner per innbygger, som er 8,6 prosent over nettverkssnittet på 5 564 kroner og høyere enn Asker (5 553 kroner). Det høye nivået henger særlig sammen med kostnader til administrasjonslokaler og eiendomsforvaltning.

Utgiftene til administrasjonslokaler er 872 kroner per innbygger, som tilsvarer 58,7 prosent over snippet (550 kroner). Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen er 678 kroner per innbygger, 19,6 prosent over snippet (567 kroner).

De rene administrasjonsutgiftene er 4 085 kroner per innbygger, om lag 1,1 prosent over snippet (4 040 kroner). Utgiftene til politisk styring er 357 kroner per innbygger, 15,9 prosent over snippet (308 kroner). Kostnadene til kontroll og revisjon er derimot lave i Bærum med 47 kroner per innbygger, som er 52,3 prosent under nettverkssnittet (99 kroner).

Netto driftsutgifter til administrasjon og styring er 5 871 kroner per innbygger, 15,1 prosent over snippet på 5 099 kroner. Andelen av kommunens totale netto driftsutgifter som går til

administrasjon og styring er 5,4 prosent, hvilket er marginalt høyere enn nettverkssnittet på 5,3 prosent (Asker 5,5 prosent).

Administrasjonsutgifter påvirkes av både organisering og regnskapspraksis

KOSTRA-tall for administrasjon påvirkes av hvordan kommunene organiserer støttefunksjoner, bruker interne husleiemodeller og fordeler fellesfunksjoner til tjenestemåtene. Slike valg kan gi store utslag i nøkkeltallene selv når den reelle ressursbruken er lik.

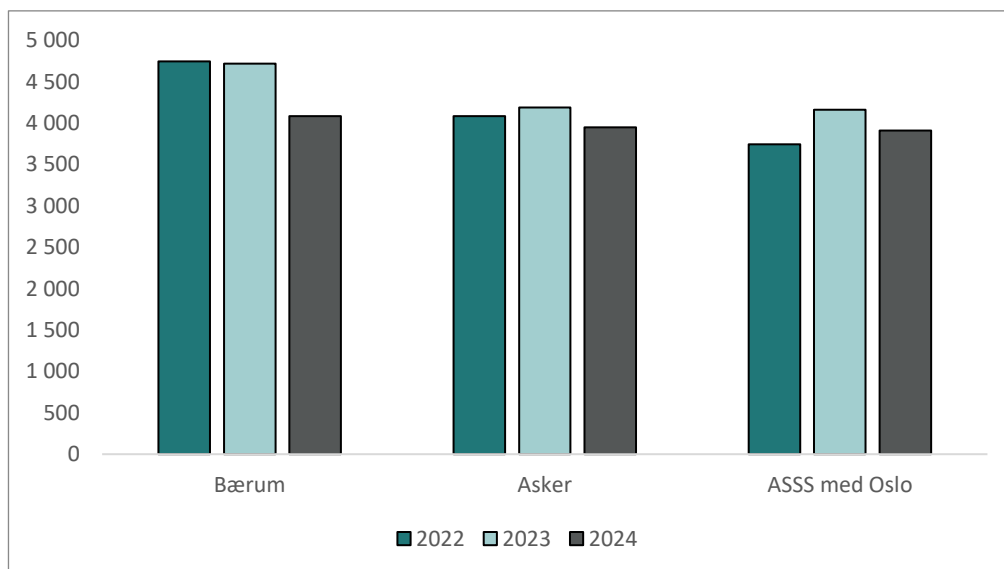
I Bærum vurderes fellesfunksjoner ved årsslutt, og administrative kostnader som hører hjemme i tjenesteproduksjon omposteres til riktige tjenestefunksjoner.

Det er krevende å analysere forskjeller mot andre kommuner uten innsikt i deres interne fordelingsnøkler, kontoplaner og eiendoms- og husleiemodeller. Uten slik informasjon må rangeringer og avvik tolkes varsomt, siden nivåene kan gjenspeile organisering og føringspraksis like mye som faktisk effektivitet.

Utvalgte nøkkeltall, utvikling siste tre år

I dette kapittelet vises utviklingen av utvalgte nøkkeltall over de siste tre årene. For årene 2022 og 2023 er de innrapporterte KOSTRA-tallene justert for inflasjon med deflator, for å gi et mer presist sammenligningsgrunnlag.

Brutto driftsutgifter til administrasjon i kroner per innbygger

Figur 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

Kommune	2022	2023	2024
Bærum	4 744	4 719	4 085
Asker	4 082	4 189	3 948
ASSS med Oslo*	3 742	4 161	3 908

Tabell 2: Brutto driftsutgifter administrasjon i kroner per innbygger.

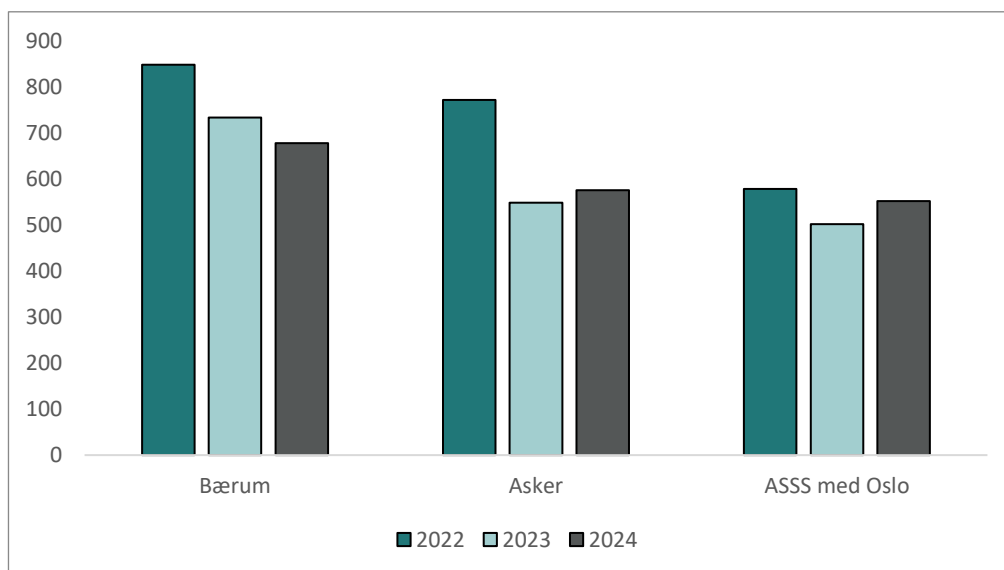
**Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.*

Bærum kommune har i 2024 lavere kostnader til administrasjon enn året før. Den mest sentrale forklaringen er at avskrivningene har blitt redusert. Avskrivninger er en regnskapsmessig kostnad knyttet til tidligere investeringer, og innen administrasjon gjelder dette særlig IT-programvare, infrastruktur og utstyr. I flere år har kommunen hatt høye avskrivninger som følge av store digitaliseringssatsinger. Disse investeringene har vært nødvendige for å bygge opp en moderne og fremtidsrettet infrastruktur, men når de nå er i ferd med å bli ferdig avskrevet, gir det en merkbar nedgang i regnskapet.

I tillegg har lønnskostnadene gått ned. Deler av dette henger sammen med at Bærum ved årsslutt vurderer fellesfunksjoner, og administrative kostnader som hører hjemme i tjenesteproduksjon omposteres til riktige tjenestefunksjoner. Det har vært en endring fra 2023 til 2024, der det i større grad er gjort KOSTRA-tilpasninger ved å føre utgifter fra funksjon 120 (administrasjon) til andre funksjoner. Denne tilpasningen utgjør en forskjell på om lag 200 kroner per innbygger. Det må imidlertid vurderes nærmere om alle føringene er riktige, og eventuelle feil vil måtte rettes opp i neste års rapportering. Samtidig ble det innført stillingsstopp mot slutten av 2024, og dette ser ut til å ha hatt en tydelig effekt på kostnadsnivået.

Nedgangen er en del av et større omstillingsarbeid i kommunen. Omstillingsarbeidet er en villet endring, forankret i politiske vedtak om å redusere kostnadene til administrasjon og ledelse. Målet er ikke bare å kutte utgifter, men å utvikle en mer fleksibel, effektiv og fremtidsrettet organisasjon. Kommunen legger til rette for nye arbeidsformer, bedre utnyttelse av teknologi og tydeligere ansvarsdeling. På den måten bidrar omstillingen til at administrasjonen kan støtte tjenesteområdene på en bedre og mer målrettet måte, samtidig som ressursene brukes der de gir størst verdi.

Brutto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i kroner per innbygger

Figur 3: Brutto driftsutgifter eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

Kommune	2022	2023	2024
Bærum	849	734	678
Asker	772	549	576
ASSS med Oslo*	579	502	552

Tabell 3: Brutto driftsutgifter eiendomsforvaltning i kroner per innbygger.

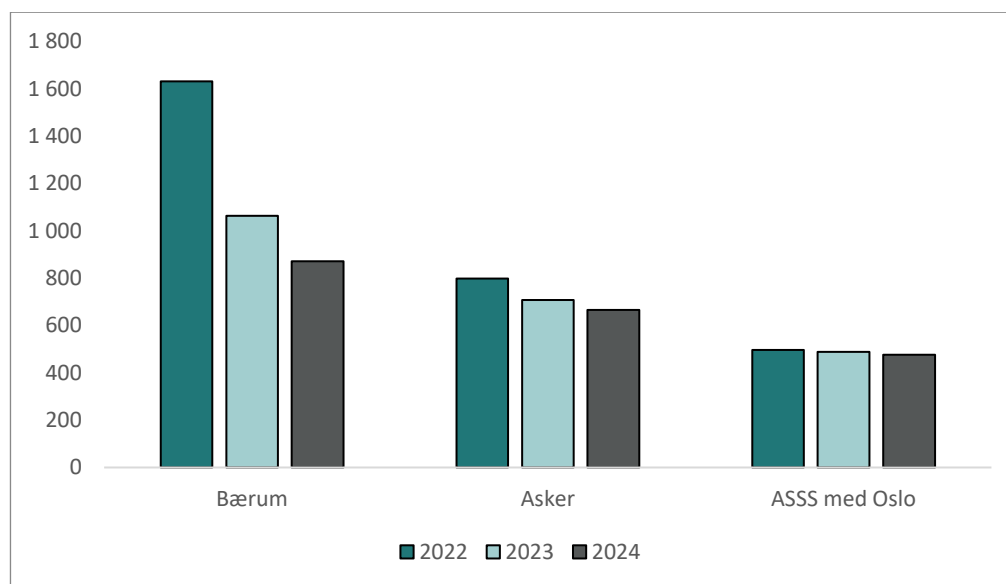
*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt.

Dette er en støttefunksjon som dekker utgifter til eiendomsledelse og administrasjon, inkludert internkontroll, forretningsførsel, bruk og drift av digitale FDVU-systemer, forsikringer av bygg, samt arbeid med energiledelse og miljømerking. Det dreier seg altså ikke om selve drift eller vedlikehold av byggene, men om styringen og forvaltningen av den kommunale eiendomsporteføljen.

Tallene viser at Bærum kommune i 2022 hadde brutto driftsutgifter på 849 kroner per innbygger til eiendomsforvaltning, som var betydelig høyere enn både Asker med 772 kroner og ASSS-snittet på 579 kroner. I 2023 ble Bærums utgifter redusert til 734 kroner per innbygger, men lå fremdeles klart over både Asker (549 kroner) og ASSS-snittet (502 kroner). I 2024 fortsetter nedgangen, og Bærum ligger da på 678 kroner per innbygger. Samtidig har Asker hatt en liten økning til 576 kroner, mens snittet i ASSS har steget til 552 kroner.

Utviklingen viser at Bærum har redusert sine forvaltningsutgifter over tid, og forskjellen mellom Bærum og både Asker og ASSS-snittet er blitt mindre. Forklaringen på at Bærum tidligere lå så høyt er blant annet kommunens bevisste satsing på profesjonalisering av eiendomsforvaltningen, med investeringer i digitalisering, energiledelse, miljøtiltak og sirkulær økonomi. Dette løftet ga høyere utgifter i starten, men når tiltakene først er implementert og organisasjonen er omstilt, flater kostnadene ut. De siste årene har Bærum dessuten oppnådd effektiviseringsgevinster gjennom samordning og stordrift, for eksempel ved etablering av et kontrollsenter for energi og teknisk drift i 2022.

Parallelt med utviklingen i kr. per innbygger har også nøkkeltallet for brutto driftsutgifter per kvadratmeter gått ned i perioden 2022–2024. I 2024 ligger Bærum på 135,4 kroner per kvadratmeter, som er helt på linje med gjennomsnittet i ASSS-nettverket. Skal kommunen klare å redusere kostnadene ytterligere per innbygger, vil det være avgjørende å optimalisere bygningsarealet i årene som kommer. Dette innebærer å gjennomgå eiendomsporteføljen systematisk for å vurdere hvilke bygg som skal videreføres og utvikles som strategiske for fremtiden, og hvilke som kan avvikles gjennom salg, riving, nedstenging eller ved å avslutte leiekontrakter.

Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler i kroner per innbygger

Figur 4: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

Kommune	2022	2023	2024
Bærum	1631	1063	872
Asker	798	708	666
ASSS med Oslo*	497	489	476

Tabell 4: Brutto driftsutgifter administrasjonslokaler i kroner per innbygger.

*Vektet gjennomsnitt i henhold til tall hentet fra Framsikt

Bærums utgifter til administrasjonslokaler er betydelig høyere enn gjennomsnittet i ASSS-nettverket. Dette skyldes hovedsakelig høye leie- og driftskostnader for Kommunegården, som leies fra Bærum pensjonskasse, hvor kommunen dekker både husleie og avdrag på investeringskostnadene. Bygget er også en del av kommunens Meråpent- og sambruksstrategi, som innebærer bruk utover ordinær åpningstid og delvis i helger. Økt bruk, utvidede arealer og høy miljøsertifisering bidrar til høyere driftskostnader og dermed økte utgifter per innbygger sammenlignet med tidligere.

Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler per innbygger har gått ned som følge av mer korrekt regnskapsføring i 2024, og det forventes ytterligere nedgang neste år. I ASSS-eiendomsnettverket var det i 2024 særskilt fokus på hva som skal føres på post 130, med felles veileder og flere samlinger om temaet. Bærum følger nå disse retningslinjene, og innleiekostnader fordeles i større grad til korrekt funksjon og sluttbruker av lokalene. Dette gir mer presise og sammenlignbare nøkkeltall.